EVROPSKÁ
KOMISE

Ve Štrasburku dne 13.6.2017
COM(2017) 325 final

ZPRÁVA KOMISE

ČTVRTÁ ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ A RADĚ

o zajištění plné operativnosti Evropské pohraniční a pobřežní stráže

1. EVROPSKÁ POHRANIČNÍ A POBŘEŽNÍ STRÁŽ – ZAVEDENÍ EVROPSKÉ INTEGROVANÉ SPRÁVY HRANIC

Účinná ochrana vnějších hranic Evropské unie je nezbytným předpokladem pro řádné fungování schengenského prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích a pro naplňování Evropského programu pro migraci. Společné investice a zapojení členských států, pokud jde o zajištění plné operativnosti Evropské pohraniční a pobřežní stráže v co nejkratším čase, jsou praktickým vyjádřením závazku členských států sdílet odpovědnost a prokázat solidaritu ve společném zájmu. V této souvislosti Komise předkládá pravidelné zprávy o zajištění operativnosti Evropské pohraniční a pobřežní stráže.

V této zprávě se hodnotí pokrok dosažený v tomto ohledu od počátku května 2017. S přihlédnutím k pokroku, jehož bylo dosaženo v provádění, se ve zprávě zdůrazňují hlavní opatření, která musí Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (dále jen „agentura“), Komise a členské státy přijmout v nadcházejících měsících.

Agentura dokončila výchozí hodnocení zranitelnosti pro téměř všechny státy schengenského prostoru, pokud jde o jejich schopnost vypořádat se s výzvami na úsecích vnějších hranic EU. To vedlo k tomu, že zjistila nedostatky v řadě států schengenského prostoru a formulovala doporučení k nápravě zjištěných nedostatků. Jak je uvedeno v nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráži (dále jen „nařízení“), bude agentura provádět simulační cvičení a pokračovat v hodnocení vznikajících hrozeb s cílem pomoci státům schengenského prostoru v zjišťování nedostatků souvisejících s možnými budoucími nebo již vznikajícími výzvami na vnějších hranicích.

Agentura provádí společné operace podél hlavních migračních tras, zejména v centrálním Středomoří, východním Středomoří a dále na západobalkánské trase. Agentura rovněž zahájila novou společnou operaci, která má řešit nelegální migrační toky na trase přes západní Středomoří.

2. OPERATIVNÍ PODPORA ČLENSKÝM STÁTŮM

Agentura členským státům i nadále poskytuje operativní podporu na místě při správě hranic a za tímto účelem na různých úsecích vnějších hranic EU nasadila více než 1 600 příslušníků pohraniční stráže a dalších příslušných pracovníků. V předchozích zprávách byly uvedeny nedostatky v nasazení, které stále přetrvávají. Nedostatky byly částečně odstraněny prostředky a příslušníky pohraniční stráže nasazenými hostitelskými členskými státy a spolufinancovanými agenturou. Avšak k účinnému a udržitelnému zvýšení celkové kapacity hostitelských členských států při efektivní ochraně jejich úseků vnějších hranic EU jsou nezbytné příspěvky členských států.

2.1 Nasazení v členských státech v přední linii

Řecko

V Řecku agentura provádí tři různé operace. Společná operace Poseidon v Egejském moři podporuje Řecko při ochraně hranic a při provádění přístupu založeného na hotspotech na ostrovech v Egejském moři a při provádění prohlášení EU a Turecka.

V souvislosti se společnou operací Poseidon, včetně podpory činností v oblasti zpětného přebírání, agentura nasadila 891 příslušníků a 280 bezpečnostních pracovníků, kteří jsou

spolufinancováni agenturou a nasazeni řeckou policií. Tento údaj zahrnuje odborníky, kteří pomáhají při provádění přístupu založeného na hotspotech, jakož i obslužný personál nasazených prostředků a koordinační pracovníky. Nasazeny byly rovněž dvě námořní hlídkové lodě, tři pobřežní hlídková plavidla, deset pobřežních hlídkových člunů, jedno letadlo s pevnými křídly, dva vrtulníky, šestnáct hlídkových vozů, čtyři autobusy a tři vozidla s termovizí.

Agentura podporuje Řecko také prostřednictvím společných operací flexibilních operativních činností (Flexible Operational Activities) a kontaktních míst (Focal Points). Při činnostech týkajících se ochrany hranic a na pozemních hranicích Řecka s Tureckem, Albánií a Bývalou jugoslávskou republikou Makedonií nasadila celkem 53 příslušníků podporovaných dvěma vozidly s termovizí, čtrnácti hlídkovými vozy, jedním týmem psovodů a třemi inteligentními kamerami, jakož i příslušnými leteckými operacemi. Operativní činnost v severním Řecku zlepšuje ostrahu hranic a předchází nezákonnému druhotnému pohybu osob, čímž dále posiluje reakci EU na výzvy na západobalkánské trase.

V současnosti je na řecké pozemní hranici s Albánií a Bývalou jugoslávskou republikou Makedonie nasazeno 28 příslušníků (se dvěma inteligentními kamerami a jedním hlídkovým vozem), kdežto dohodnutý operační plán předpokládá 63 příslušníků, což znamená, že i nadále jich chybí přibližně 35.

Itálie

V rámci společné operace Triton v Itálii a centrálním Středomoří nasadila agentura 402 příslušníků včetně obslužného personálu nasazených prostředků, koordinačních pracovníků a odborníků, kteří pomáhají s uplatňováním přístupu založeného na hotspotech. Nasazena byla tři letadla, tři vrtulníky, čtyři námořní hlídkové lodě, sedm pobřežních hlídkových plavidel a tři pobřežní hlídkové čluny.

Bulharsko

Agentura i nadále pomáhá Bulharsku při ochraně pozemních hranic, a to též s cílem předcházet nelegálnímu druhotnému pohybu. Podpora má formu společných operací flexibilních operativních činností a kontaktních míst na pozemních hranicích Bulharska s Tureckem a Srbskem, jakož i příslušných leteckých operací. V současné době je nasazeno 166 příslušníků (včetně obslužného personálu nasazených prostředků), které podporuje dvanáct týmů psovodů, šest vozidel s termovizí, 50 hlídkových vozů, šest detektorů CO_2, 39 inteligentních kamer a jeden vrtulník.

Španělsko

Společná operace Indalo 2017 byla zahájena dne 3. května 2017 na podporu koordinovaných operativních činností na vnějších námořních hranicích v oblasti západního Středomoří za účelem kontroly toků nelegální migrace směřujících k EU a řešení přeshraniční trestné činnosti. V současné době je nasazeno 65 příslušníků (včetně personálu nasazených operačních prostředků, koordinačních pracovníků a týmů pro podávání zpráv), které podporuje jedno letadlo a jedna námořní hlídková loď.

Země západního Balkánu

V členských státech je v současnosti nasazeno 127 příslušníků, kteří pomáhají při správě hranic v oblasti západního Balkánu. Nejvýznamnější nasazení probíhají v rámci společných operací flexibilních činností na pozemních hranicích Chorvatska a Maďarska se Srbskem, jakož i na kontaktních místech a koordinačních bodech na příslušných pozemních hranicích.

Nasazeno bylo devět týmů psovodů, čtyři vozidla s termovizí, 31 hlídkových vozů, jeden detektor srdečního tepu, deset detektorů CO_2 a dvanáct inteligentních kamer.

2.2 Sdílení zdrojů a budování vlastních kapacit agentury za účelem poskytování operativní podpory

Komise ve své poslední zprávě poukázala na to, že je důležité vypracovat komplexní strategii pro rozvoj vlastních schopností. Jak je v uvedené zprávě vysvětleno, agentura má podle stavu v roce 2017 ročně 10 milionů EUR (v období 2017–2020 celkem 40 milionů EUR) na pořízení vlastního vybavení, zejména malých a středně velkých prostředků. Ve dnech 13. a 14. června 2017 agentura předloží správní radě návrh této komplexní strategie zohledňující různé možnosti (tj. nákup, pronájem, leasing, dlouhodobé nasazení) i to, jak je po pořízení udržet funkčními.

Další kroky

Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž by měla

- *zintenzivnit aktivní úsilí o získání nezbytných příspěvků na probíhající operace v rámci dvoustranných kontaktů s členskými státy,*
- *zajistit, aby správní rada rychle schválila komplexní strategii týkající se způsobu, jakým se budou rozvíjet a využívat vlastní schopnosti agentury v období 2017–2020.*

Členské státy by měly

- *zajistit, aby agentura měla k dispozici dohodnuté zdroje pro provádění operací a povinné rezervy,*
- *poskytnout následující zdroje na základě v současnosti zjištěných nedostatků:*

Nedostatky týkající se Řecka – společná operace Poseidon

- **16. května – 29. června 2017**: 13 příslušníků (operační potřeby: 197 příslušníků)
- **červen 2017**: 3 pobřežní hlídkové čluny (30 % operačních potřeb – vzhledem k chybějícím nabídkám je tento nedostatek pokryt prostředky hostitelského členského státu financovanými agenturou), 1 letadlo s pevnými křídly (100 % operačních potřeb, nedostatek je částečně pokryt prostředky hostitelského členského státu financovanými agenturou a nasazení pronajatého letadla s pevnými křídly pokryje část období), 1 námořní hlídková loď (50 % operačních potřeb – vzhledem k chybějícím nabídkám je tento nedostatek pokryt prostředky hostitelského členského státu financovanými agenturou), 2 vozidla pro přepravu (33 % operačních potřeb)
- **29. června – 17. srpna 2017**: 43 příslušníků (operační potřeby: 197 příslušníků)
- **červenec 2017**: 4 pobřežní hlídkové čluny (40 % operačních potřeb), 1 vrtulník (50 % operačních potřeb), 1 námořní hlídková loď (50 % operačních potřeb), 1 hlídkový vůz, 2 vozidla pro přepravu (33 % operačních potřeb)
- **srpen 2017**: 7 pobřežních hlídkových člunů (54 % operačních potřeb), 1 pobřežní hlídkové plavidlo (33 % operačních potřeb), 2 námořní hlídkové lodě (67 % operačních potřeb), 2 vozidla pro přepravu (33 % operačních potřeb)
- **17. srpna – 28. září 2017**: 35 příslušníků (operační potřeby: 197 příslušníků)
- **září 2017**: 5 pobřežních hlídkových člunů (38 % operačních potřeb), 2 námořní hlídkové lodě (67 % operačních potřeb), 2 vozidla pro přepravu (33 % operačních potřeb)
- **28. září – 16. listopadu 2017**: 25 příslušníků (operační potřeby: 197 příslušníků)

Nedostatky týkající se Řecka – společná operace Flexible Operational Activities 2017 Land

- **24. května – 21. června 2017**: 36 příslušníků (operační potřeby: 79 příslušníků), 17 hlídkových vozů (55 % operačních potřeb), 2 vozidla pro přepravu (100 % operačních potřeb)
- **21. června – 19. července 2017**: 45 příslušníků (operační potřeby: 79 příslušníků), 21 hlídkových vozů (68 % operačních potřeb), 2 vozidla pro přepravu (100 % operačních potřeb)
- **19. července – 16. srpna 2017**: 46 příslušníků (operační potřeby: 79 příslušníků), 22 hlídkových vozů (71 % operačních potřeb), 2 vozidla pro přepravu (100 % operačních potřeb)
- **16. srpna – 13. září 2017**: 45 příslušníků (operační potřeby: 79 příslušníků), 21 hlídkových vozů (68 % operačních potřeb), 2 vozidla pro přepravu (100 % operačních potřeb)
- **13. září – 11. října 2017**: 46 příslušníků (operační potřeby: 79 příslušníků), 20 hlídkových vozů (65 % operačních potřeb), 2 vozidla pro přepravu (100 % operačních potřeb)

Nedostatky týkající se Řecka – společná operace Focal Points 2017 Land

- **24. května – 21. června 2017**: 7 příslušníků (operační potřeby: 16 příslušníků)
- **21. června – 19. července 2017**: 7 příslušníků (operační potřeby: 16 příslušníků), 1 detektor srdečního tepu (100 % operačních potřeb)
- **19. července – 16. srpna 2017**: 8 příslušníků (operační potřeby: 16 příslušníků), 1 detektor srdečního tepu (100 % operačních potřeb)
- **16. srpna – 13. září 2017**: 6 příslušníků (operační potřeby: 16 příslušníků), 1 detektor srdečního tepu (100 % operačních potřeb)

Nedostatky týkající se Itálie – společná operace Triton

- **červen 2017**: 23 příslušníků (operační potřeby: 126 příslušníků), 1 pobřežní hlídkový člun (33 % operačních potřeb – vzhledem k chybějícím nabídkám je tento nedostatek pokryt prostředky hostitelského členského státu financovanými agenturou), 4 pobřežní hlídková plavidla (67 % operačních potřeb – vzhledem k chybějícím nabídkám je tento nedostatek pokryt prostředky hostitelského členského státu financovanými agenturou)
- **červenec 2017**: 24 příslušníků (operační potřeby: 126 příslušníků), 1 pobřežní hlídkový člun (33 % operačních potřeb), 4 pobřežní hlídková plavidla (67 % operačních potřeb), 0,5 měsíce letadlo s pevnými křídly (25 % operačních potřeb), 1 vrtulník (50 % operačních potřeb)
- **srpen 2017**: 15 příslušníků (operační potřeby: 126 příslušníků), 2 pobřežní hlídkové čluny (67 % operačních potřeb), 4 pobřežní hlídková plavidla (67 % operačních potřeb), 1 vrtulník (50 % operačních potřeb)
- **září 2017**: 10 příslušníků (operační potřeby: 126 příslušníků), 4 pobřežní hlídková plavidla (67 % operačních potřeb), 1 námořní hlídková loď (50 % operačních potřeb)

Nedostatky týkající se Bulharska – společná operace Flexible Operational Activities 2017 Land

- **24. května – 21. června 2017**: 58 příslušníků (operační potřeby: 175 příslušníků – vzhledem k chybějícím nabídkám bude 24 příslušníků z hostitelského členského

státu spolufinancováno agenturou), 22 hlídkových vozů (37 % operačních potřeb), 2 vozidla s termovizí (25 % operačních potřeb)

- **21. června – 19. července 2017**: 77 příslušníků (operační potřeby: 175 příslušníků – vzhledem k chybějícím nabídkám bude 24 příslušníků z hostitelského členského státu spolufinancováno agenturou), 30 hlídkových vozů (50 % operačních potřeb – vzhledem k chybějícím nabídkám bude 12 hlídkových vozů z hostitelského členského státu spolufinancováno agenturou), 3 vozidla s termovizí (38 % operačních potřeb)
- **19. července – 16. srpna 2017**: 67 příslušníků (operační potřeby: 175 příslušníků – vzhledem k chybějícím nabídkám bude 24 příslušníků z hostitelského členského státu spolufinancováno agenturou), 28 hlídkových vozů (47 % operačních potřeb – vzhledem k chybějícím nabídkám bude 12 hlídkových vozů z hostitelského členského státu spolufinancováno agenturou), 2 vozidla s termovizí (25 % operačních potřeb)
- **16. srpna – 13. září 2017**: 59 příslušníků (operační potřeby: 175 příslušníků – vzhledem k chybějícím nabídkám bude 24 příslušníků z hostitelského členského státu spolufinancováno agenturou), 29 hlídkových vozů (48 % operačních potřeb – vzhledem k chybějícím nabídkám bude 12 hlídkových vozů z hostitelského členského státu spolufinancováno agenturou), 1 vozidlo s termovizí (13 % operačních potřeb)
- **13. září – 11. října 2017**: 59 příslušníků (operační potřeby: 175 příslušníků – vzhledem k chybějícím nabídkám bude 24 příslušníků z hostitelského členského státu spolufinancováno agenturou), 26 hlídkových vozů (43 % operačních potřeb – vzhledem k chybějícím nabídkám bude 12 hlídkových vozů z hostitelského členského státu spolufinancováno agenturou)

Nedostatky týkající se Bulharska – společná operace Focal Points 2017 Land

- **24. května – 21. června 2017**: 3 příslušníci (operační potřeby: 12 příslušníků)
- **21. června – 19. července 2017**: 3 příslušníci (operační potřeby: 12 příslušníků)
- **19. července – 16. srpna 2017**: 3 příslušníci (operační potřeby: 12 příslušníků)
- **16. srpna – 13. září 2017**: 4 příslušníci (operační potřeby: 12 příslušníků)

Nedostatky týkající se Španělska – společná operace Indalo

- **červen 2017**: 4 příslušníci (operační potřeby: 11 příslušníků – vzhledem k chybějícím nabídkám je tento nedostatek částečně pokryt 3 příslušníky z hostitelského členského státu, které bude spolufinancovat agentura), 1 námořní hlídková loď (100 % operačních potřeb – vzhledem k chybějícím nabídkám je tento nedostatek pokryt prostředky hostitelského členského státu financovanými agenturou)
- **červenec 2017**: 3 příslušníci (operační potřeby: 11 příslušníků)
- **srpen 2017**: 3 příslušníci (operační potřeby: 11 příslušníků), 1 letadlo s pevnými křídly (100 % operačních potřeb)
- **září 2017**: 3 příslušníci (operační potřeby: 11 příslušníků)

Nedostatky týkající se Španělska – společná operace Hera

- **srpen 2017**: 2 příslušníci (operační potřeby: 2 příslušníci), 1 námořní hlídková loď (100 % operačních potřeb), 1 pobřežní hlídkové plavidlo (100 % operačních potřeb)

Nedostatky týkající se Španělska – společná operace Minerva

- **14. července – 15. září 2017**: 32 příslušníků (operační potřeby: 74 příslušníků), 12 týmů psovodů (44 % operačních potřeb)

Nedostatky týkající se západního Balkánu – společná operace Focal Points 2017 Land

- **25. května – 21. června 2017**: 1 příslušník (operační potřeby: 22 příslušníků) na rumunsko-srbské hranici
- **21. června – 19. července 2017**: žádné přetrvávající nedostatky
- **19. července – 16. srpna 2017**: 1 příslušník (operační potřeby: 22 příslušníků) na rumunsko-srbské hranici, 1 detektor srdečního tepu (100 % operačních potřeb) na chorvatsko-srbské hranici
- **16. srpna – 13. září 2017**: 1 detektor srdečního tepu (100 % operačních potřeb) na chorvatsko-srbské hranici

3. POKROK DOSAŽENÝ PŘI PROVÁDĚNÍ PRIORITNÍCH OBLASTÍ

3.1 Posílení schopnosti rychlé reakce Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž včetně povinného vytváření rezerv zdrojů

Rezervní tým pro rychlé nasazení

Ačkoli byla potvrzena plná dostupnost více než 1 500 příslušníků pohraniční stráže a dalších pracovníků, plnou připravenost rezervního týmu pro rychlé nasazení v souladu s nařízením stále ovlivňují dva problémy:

1) Jmenování příslušníků pohraniční stráže

Požadavek jmenovat příslušníky pohraniční stráže je jasně definován v čl. 20 odst. 4 nařízení. Aby mohla agentura zajistit kvalitu rezervního týmu tím, že ověří, zda jmenovaní příslušníci pohraniční stráže odpovídají stanoveným profilům, a zajistí, aby byli před účastí na operativních činnostech náležitě proškoleni, potřebuje jména příslušníků. Od poslední zprávy poskytly jména odborníků další čtyři státy schengenského prostoru, které naplnily či dokonce překročily velikost svých příslušných příspěvků stanovených v příloze I nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráži. Celkový počet států schengenského prostoru, které poskytly jména odborníků, i tak činí pouze deset (Belgie, Česká republika, Estonsko, Finsko, Francie, Lucembursko, Nizozemsko, Rumunsko, Švýcarsko a částečně Německo).

Po různých jednáních s cílem nalézt praktické řešení[1] má agentura předložit koncepční dokument uvádějící různá řešení pro jmenování odborníků do rezervního týmu pro rychlé nasazení na zasedání správní rady ve dnech 13. a 14. června 2017. Kromě toho Komise znovu vyzve členské státy, aby jmenovaly všechny své odborníky, a umožnily tak agentuře zajistit soulad s profily a v případě potřeby poskytnout odbornou přípravu.

2) Harmonizace profilů

Od vydání poslední zprávy se uskutečnila dvoustranná setkání agentury s členskými státy s cílem zajistit, aby počet odborníků přislíbených členskými státy pro jednotlivé profily byl v souladu s prahovými hodnotami stanovenými v příslušném prováděcím rozhodnutí správní rady. Agentura však stále čeká na konečné odpovědi členských států. Zatímco 137 příslušníků

[1] Všech 5 000 příslušníků řádné rezervy Evropské pohraniční a pobřežní stráže bude jmenováno (registrováno podle jména) a členské státy uvedou, kteří z těchto 5 000 příslušníků budou součástí rezervního týmu pro rychlé nasazení čítajícího 1 500 osob. Toto označení by bylo možné kdykoli během roku nebo v případě aktivace zásahu rychlé reakce na hranicích upravit nahrazením v rámci stejných profilů z řádné části rezervy Evropské pohraniční a pobřežní stráže.

ostrahy hranic a několik příslušníků z jiných profilů bylo přislíbeno nad rámec stanovených limitů, stále chybí 167 odborníků na evidenci / snímání otisků prstů a 38 odborníků na prověřování. Navíc Francie dosud neposkytla konečné informace týkající se jejích 25 příslušníků.

Nedostatečná harmonizace mezi profily dále zvýrazňuje potřebu jmenovat všechny jednotlivé odborníky, a umožnit tak agentuře ověřit jejich soulad s požadovanými profily, ale také zajistit, aby byly dosaženy celkové prahové hodnoty pro každý profil, jak se na nich dohodla správní rada.

Rezerva vybavení pro rychlé nasazení

Jak bylo uvedeno v předchozích zprávách, agentura na zasedání sítě sdílených zdrojů ve dnech 25. a 26. dubna 2017 opět požádala o dodatečné přísliby členských států. Nicméně do konce května 2017 nebyly učiněny žádné nové dodatečné přísliby, pokud jde o pobřežní hlídkové čluny, námořní hlídkové lodě, pobřežní hlídková plavidla a vozidla s termovizí, takže stále přetrvávají **značné nedostatky**.

Rezervu i nadále zajišťuje pouze čtrnáct členských států (Rakousko, Bulharsko, Chorvatsko, Česká republika, Německo, Finsko, Maďarsko, Itálie, Lotyšsko, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko).

Další kroky

Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž by měla

- *naléhavě pokračovat ve dvoustranných diskusích se státy schengenského prostoru, a zejména s těmi, které do rezervy vybavení pro rychlé nasazení zatím nepřispěly (Belgie, Kypr, Dánsko, Estonsko, Francie, Řecko, Malta, Norsko, Lucembursko, Litva, Španělsko, Slovensko a Švédsko), s cílem doplnit zjištěné chybějící vybavení,*
- *urychleně zajistit, aby odborníci jmenovaní do rezervního týmu pro rychlé nasazení, především odborníci na evidenci / snímání otisků prstů a odborníci na prověřování, byli poskytnuti podle počtů stanovených u specifických profilů správní radou,*
- *urychleně ověřit, zda je v rezervním týmu pro rychlé nasazení k dispozici všech 1 500 příslušníků pohraniční stráže, a do konce října 2017 provést cvičné nasazení lidských a technických zdrojů z rezerv.*

Členské státy by měly

- *urychleně odstranit zjištěné nedostatky, pokud jde o rezervu vybavení pro rychlé nasazení. Ty členské státy, které dosud nepřispěly, by měly vynaložit zvláštní úsilí;*
- *do konce června 2017 sdělit jména odborníků pro rezervní tým pro rychlé nasazení.*

3.2 Provádění preventivního hodnocení zranitelnosti na základě společné metodiky

Posílení preventivních hodnocení zajišťujících efektivní fungování schengenského prostoru je i nadále hlavní politickou prioritou Evropské unie. Agentura vyvinula intenzivní úsilí při přípravě hodnocení zranitelnosti, jež jsou zásadní pro schengenský proces kontroly kvality, v souladu se společnou metodikou a dohodnutým harmonogramem.

S výjimkou Dánska[2] a Německa má agentura zprávy o výchozím hodnocení, tj. hloubkovou analýzu stávajících kapacit členských států ve spojení s ukazateli současných hrozeb, provedenou porovnáním se sadou objektivních kritérií. Zpráva o výchozím hodnocení pro Německo má být dokončena do poloviny června, zatímco příprava takového hodnocení v případě Dánska může začít teprve poté, co Dánsko poskytne agentuře podkladové údaje.

Na základě zpráv o výchozím hodnocení rozhodl výkonný ředitel agentury dne 5. června 2017 o vydání doporučení navrhujících konkrétní opatření, jak je stanoveno v čl. 13 odst. 7 nařízení, dvaceti státům schengenského prostoru. Vzhledem k hlavnímu cíli posouzení zranitelnosti, zejména v případě států schengenského prostoru, které čelí specifickým a nepřiměřeným výzvám, by se doporučení měla – přednostně – zaměřit na nejakutnější nedostatky v souvislosti se stávajícími výzvami na vnějších hranicích.

Agentura bude účinně monitorovat, jak státy schengenského prostoru tato doporučení a opatření provádějí. Nebudou-li opatření provedena ve stanovené lhůtě, musí výkonný ředitel předat záležitost správní radě a uvědomit Komisi.

Posouzení zranitelnosti, jakož i veškerá z nich plynoucí doporučení musí být považována za nástroje pro pomoc členským státům při zjišťování hrozeb, které mohou mít vliv na účinnou správu jejich vnějších hranic, a pro stanovení a provádění navazujících opatření. Komise proto považuje monitorování provádění určených opatření za nedílnou součást společného evropského úsilí zaměřeného na řízení migrace ve všech jejích aspektech. Komise bude proto tuto záležitost bedlivě sledovat na politické úrovni a je připravena spolupracovat s členskými státy, Evropským parlamentem a Radou s cílem odstranit veškeré současné nebo budoucí nedostatky.

Na základě výchozích hodnocení bylo rovněž určeno šest členských států, u nichž agentura provede takzvaná simulační cvičení, aby posoudila jejich schopnost čelit budoucím výzvám na vnějších hranicích. Tato cvičení budou zkoumat a testovat kapacity členských států, především jejich plánování pro nepředvídané události, prostřednictvím porovnání s riziky a scénáři, které se nenaplnily, ale na základě analýzy situace v sousedních třetích zemích a hlavních zemích původu a tranzitu by bylo možné je předpokládat. Jakmile budou do konce října 2017 výsledky simulačních cvičení k dispozici, může výkonný ředitel vydat druhou sérii doporučení určených dotčeným členským státům.

Od dubna 2017 agentura provádí takzvané hodnocení vznikajících hrozeb. Na základě měsíční kontroly členských států podle příslušných ukazatelů může agentura kdykoli přistoupit ke specifickému hodnocení / specifické simulaci, aby posoudila schopnost určitého členského státu čelit novým vznikajícím hrozbám, což může vést k dalším doporučením týkajícím se nedostatků, které nebyly při předešlých výchozích hodnoceních nebo simulačních cvičeních zohledněny. V současné době se takové hodnocení vznikajících hrozeb provádí v případě Řecka, Itálie a Španělska. Tyto členské státy byly vybrány na základě stálého monitorování situace a nejnovějších trendů migračních pohybů.

Další kroky

Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž by měla

- *do léta 2017 zajistit odpovídající personální obsazení týmu, který se zabývá procesem hodnocení zranitelnosti,*

[2] V souladu s článkem 4 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, Dánsko oznámilo, že nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráži provede ke dni 14. března 2017. Německo předložilo příslušné údaje se zpožděním.

- *do 15. června 2017 v souladu s čl. 13 odst. 9 nařízení předat první výsledky hodnocení zranitelnosti Evropskému parlamentu, Radě a Komisi,*
- *od nynějška do října 2017 provést simulační cvičení zaměřená na budoucí výzvy,*
- *pokračovat v monitorování situace na vnějších hranicích, dokončit probíhající hodnocení vznikajících hrozeb a včas předložit jejich výsledky dotčeným členským státům,*
- *do konce listopadu 2017 na základě získaných zkušeností přijmout revidovanou společnou metodiku pro hodnocení zranitelnosti.*

Členské státy by měly

- *Dánsko by mělo bezodkladně, avšak každopádně do 15. června 2017 předložit údaje potřebné k tomu, aby agentura mohla provést výchozí hodnocení [DK souhlasilo s tím, že své údaje pošle dne 4. června – je třeba ověřit],*
- *vzhledem k opakujícím se hodnocením zranitelnosti, které agentura musí provádět nejméně jednou ročně, by členské státy, které neposkytly úplné údaje o stávajících kapacitách, měly zlepšit své příslušné vnitrostátní postupy shromažďování údajů,*
- *členské státy, které v návaznosti na výchozí hodnocení obdrží doporučení, by měly stanovit potřebné akční plány a pravidelně podávat zprávy agentuře,*
- *členské státy vybrané pro simulační cvičení by měly rychle reagovat na žádosti agentury o další údaje a informace.*

3.3 Podpora navracení

Využití posíleného mandátu agentury v oblasti navracení přináší pozitivní výsledky při podpoře členských států v provádění návratových operací. Nicméně agentura a členské státy musí ještě plně zavést do praxe některé nové nástroje a využívat jejich potenciál.

Tempo **návratových operací**, které agentura podporuje, se nadále zrychluje. V období od 1. ledna do 9. června 2017 podpořila agentura 144 návratových operací, jimiž byl zajištěn návrat 6 799 neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, a dalších 43 operací se připravuje. To představuje nárůst o více než 157 % oproti stejnému období předchozího roku. Většina těchto operací (101 ze 144) se týkala letů do zemí západního Balkánu. Agentura vypracovává cílený pilotní projekt dohody s komerčními dopravci obsluhujícími řadu vymezených cílových zemí a již se uskutečňuje studie proveditelnosti ohledně finančních a správních postupů. To by mělo usnadnit provádění návratových operací směřujících do jiných třetích zemí, než jsou země západního Balkánu.

Kromě toho **jen několik členských států požádalo o pomoc agentury při organizaci návratových operací**[3]. Proto by členské státy, které ji nevyužívají, měly zintenzivnit využívání této možnosti. Současně by agentura měla také začít využívat své právo aktivně navrhovat organizaci návratových operací na základě informací, které mají každý měsíc poskytovat členské státy[4]. Společně s Evropským podpůrným úřadem pro otázky azylu může agentura hrát klíčovou roli zejména při podpoře členských států prvního vstupu, aby se rychle a účinně vypořádaly s navracením žadatelů, u nichž se má za to, že zcela zjevně nepotřebují mezinárodní ochranu.

---

[3] V roce 2017 většinu návratových operací zahájily Německo (20) a Rakousko (12) a dále Belgie, Švédsko a Řecko (po 4). Na druhé straně několik členských států, které potřebují podporu, jen velmi málo využívá nebo nevyužívá společné návratové operace (například Francie s pouhou jednou operací nebo Bulharsko, které se jich v letech 2016 a 2017 vůbec neúčastnilo).

[4] Viz oddíl 3.3 druhé zprávy o zajištění plné operativnosti Evropské pohraniční a pobřežní stráži, COM(2017) 201 final.

Pro operativní podporu jsou k dispozici **tři návratové rezervní týmy** osob pověřených sledováním nuceného navracení, osob pověřených doprovodem navracených osob a specialistů na navracení, ale ještě není zajištěna jejich plná operativnost. K 26. květnu 2017 přispěly do alespoň jednoho z těchto rezervních týmů všechny členské státy, které poskytly 549 z 690 potřebných odborníků[5]. Návratové rezervní týmy již nacházejí uplatnění v praxi. K 26. květnu 2017 bylo osobou pověřenou sledováním nuceného navracení a vybranou z rezervního týmu sledováno 34 návratových operací.

Sále nevyřešenou naléhavou otázkou je vyjasnění **praktických postupů a pravidel** týkajících se nasazení pracovníků v týmu, jejich operativních úkolů a právní odpovědnosti.

I přes přijatá opatření k obsazení dostupných pracovních míst se agentura i nadále potýká s problémy se získáváním kvalifikovaných a zkušených žadatelů. Pokud jde o rozpočet přidělený na navracení, agentura zlepšila svou absorpční kapacitu a zdá se být na dobré cestě ke splnění cílů, s významnou výjimkou přednávratové pomoci[6].

Další kroky

Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž by měla

- *aktivně navrhovat organizaci návratových operací na základě údajů poskytovaných každý měsíc členskými státy,*
- *neprodleně dořešit praktické postupy, pravidla, operativní úkoly a právní odpovědnost za nasazení členů rezervních týmů,*
- *zahájit cílený pilotní projekt týkající se dohody s komerčními dopravci,*
- *pokračovat v obsazování dostupných pracovních míst přidělených na činnosti v oblasti navracení,*
- *zajistit, aby finanční zdroje přidělené na přednávratové činnosti pro rok 2017 byly plně využity.*

Členské státy by měly

- *bezodkladně začít poskytovat každý měsíc informace o orientačním plánování vnitrostátních návratových operací, včetně údajů o počtu navracených osob a o třetích zemích návratu,*
- *urychleně obsadit všechna neobsazená místa v rezervních týmech,*
- *plně využívat podporu agentury pro organizaci návratových operací,*
- *poskytnout agentuře kvalifikované a zkušené pracovníky prostřednictvím nasazení vyslaných národních odborníků.*

3.4 Zřízení mechanismu Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž pro podávání a vyřizování stížností

V tomto sledovaném období úředník pro otázky základních práv obdržel dalších devět stížností. Dvě z nich byly prohlášeny za přípustné a byly postoupeny příslušným vnitrostátním orgánům a výkonnému řediteli agentury. Úředník pro otázky základních práv nyní provádí další posuzování přípustnosti čtyř ze stížností, které obdržel v květnu. Agentura

[5] Do 26. května 2017 počet odborníků, které členské státy nabídly pro rezervní tým odborníků na nucené navracení, stále neodpovídá požadovanému počtu (nabídnuto bylo 419 odborníků na 600 míst).

[6] Z celkových 50 milionů EUR přidělených na návratové operace pro rok 2017 bylo do 25. května 2017 na závazcích vyčleněno 18,65 milionu EUR. Pokud jde o činnosti v oblasti zpětného přebírání osob, z celkového přiděleného rozpočtu ve výši 6 milionů EUR bylo na závazcích vyčleněno 3,05 milionu EUR. Z celkového rozpočtu 4,85 milionu EUR přiděleného pro přednávratovou pomoc bylo na závazcích vyčleněno jen 0,21 milionu EUR.

v současné době usiluje o to, aby byl mechanismu pro podávání a vyřizování stížností přístupný a jeho zveřejnění na internetových stránkách agentury. Poté by měla následovat informační kampaň agentury s cílem zvýšit informovanost o tomto mechanismu.

Pokud jde o další zaměstnance pro potřeby úředníka pro otázky základních práv, v květnu/červnu 2017 byla zahájena výběrová řízení na místa dvou asistentů/asistentek. Kromě toho hodlá agentura vyčlenit úředníkovi pro otázky základních práv další zaměstnance, aby mu poskytovali podporu při plnění dalších úkolů přidělených nařízením.

Důležitý aspekt provádění nařízení se týká **ochrany dětí** v souvislosti s činností agentury. V návaznosti na některá klíčová doporučení poradního fóra pro základní práva z května 2017 agentura v úzké spolupráci s úředníkem pro otázky základních práv posílí aspekty ochrany dětí se zvláštním zřetelem i na probíhající revizi strategie agentury pro základní práva.

Další kroky

Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž by měla

- *do konce listopadu 2017 provést nábor dvou nových zaměstnanců pro potřeby úředníka pro otázky základních práv,*
- *do konce června 2017 dokončit IT infrastrukturu ke zlepšení přístupu k formulářům pro podávání stížností,*
- *spustit informační kampaň zaměřenou na zviditelnění mechanismu pro podávání a vyřizování stížností,*
- *do listopadu 2017 přezkoumat a dále rozvinout svou strategii pro základní práva se zvláštním důrazem na ochranu dětí a jiných zranitelných skupin osob ve všech činnostech agentury.*

3.5 Vytváření podmínek pro lepší operativní spolupráci s prioritními třetími zeměmi

Agentura předložila své správní radě koncepční dokument o spolupráci mezi styčnými úředníky agentury, styčnými úředníky členských států a evropskými styčnými úředníky pro otázky migrace, kteří jsou nasazeni v tomtéž místě.

Styčný úředník, který má být nasazen v **Nigeru**, nastoupil do agentury dne 16. května 2017 a nyní absolvuje odbornou přípravu před nasazením v Nigeru v červenci 2017.

Styčný úředník, který má být nasazen na **západním Balkánu**, nastoupí do agentury dne 1. července 2017. Po odborné přípravě před nasazením bude tento styčný úředník v srpnu 2017 nasazen v Bělehradě.

Odborná příprava před nasazením zahrnuje odbornou přípravu v sídle agentury, jakož i návštěvy u vybraných externích partnerů a na místech příslušných společných operací koordinovaných agenturou.

Agentura dále posiluje spolupráci s aktéry SBOP. Od května 2017 odborník agentury poskytuje podporu **misi EU pro pomoc při správě hranic v Libyi** v Tunisu.

Druhé kolo jednání se Srbskem o dohodě o postavení jednotek potřebné pro nasazení jednotek Evropské pohraniční a pobřežní stráže na jeho území se uskutečnilo ve dnech 11. a 12. května 2017 a nevyřešen zůstává jen omezený počet otázek. Jednání s Bývalou jugoslávskou republikou Makedonie dosud zahájena nebyla. Komise má rovněž v úmyslu v brzké době předložit návrh mandátu pro jednání o dohodách o postavení jednotek s Albánií, Bosnou a Hercegovinou a Černou Horou.

Další kroky

Komise

- *zahájí formální jednání s Bývalou jugoslávskou republikou Makedonií, jakmile bude tato připravena začít jednat o dohodě o postavení jednotek,*
- *v brzké době dokončit jednání se Srbskem,*
- *v brzké době předložit návrh mandátu pro jednání o dohodách o postavení jednotek s Albánií, Bosnou a Hercegovinou a Černou Horou.*

Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž by měla

- *do července a srpna 2017 nasadit styčné úředníky v Nigeru a Srbsku, jak bylo plánováno.*

3.6 Dohoda o sídle

Stále se čeká, až Polsko dohodu o sídle ratifikuje, a očekává se, že v červnu 2017 na nadcházejícím zasedání správní rady Polsko podá zprávu o stavu ratifikačního procesu.

Další krok

- *Polsko by mělo co nejdříve ratifikovat dohodu o sídle.*

3.7 Nasazení styčných úředníků v členských státech

Agentura by měla pravidelně monitorovat, jak členské státy spravují vnější hranice, nejen prostřednictvím analýzy rizik, výměny informací a Evropského systému ostrahy hranic, ale také prostřednictvím svých styčných úředníků v členských státech.

Na zasedání správní rady ve dnech 13. a 14. června 2017 předloží výkonný ředitel správní radě ke schválení konečný návrh rozhodnutí, které definuje úlohu a úkoly těchto styčných úředníků, jejich přístup k informacím a případné určení jednoho styčného úředníka pro několik členských států. Očekává se, že agentura do října 2017 podepíše s každým členským státem memorandum o porozumění o praktických aspektech nasazení. Očekává se, že agentura do té doby zahájí postup náboru a odborné přípravy vybraných kandidátů.

Další kroky

Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž by měla

- *do konce června 2017 přijmout příslušné prováděcí rozhodnutí,*
- *nejpozději do konce roku 2017 zahájit příslušné výběrové řízení pro nábor styčných úředníků s vyhlídkou na jejich případný nábor, odbornou přípravu a samotné nasazení.*

Členské státy by měly

- *do října 2017 vyjádřit souhlas s memorandem o porozumění, které stanoví praktické aspekty nasazení styčných úředníků.*

4. ZÁVĚRY

Čtvrtá zpráva dokládá, že pokračuje zavádění činností a nástrojů stanovených v nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráži s cílem co nejdříve posílit schopnost EU chránit a účinně spravovat své vnější hranice.

Agentura zejména vydala první soubor doporučení pro téměř všechny státy schengenského prostoru – a dvaceti z nich navrhla konkrétní opatření – k odstranění nedostatků zjištěných v prvních výchozích hodnoceních zranitelnosti.

Dalšího pokroku bylo dosaženo v jednáních se Srbskem o dohodě o postavení jednotek, která – jakmile bude uzavřena – stanoví jasný právní rámec pro operativní spolupráci mezi orgány členských států a Srbska pro ochranu hranic, usnadňovanou a koordinovanou Evropskou agenturu pro pohraniční a pobřežní stráž.

Členské státy však teprve musí splnit své závazky, pokud jde o zajištění plné operativní schopnosti rezervních týmů pro rychlé nasazení, zejména doplnit rezervy vybavení pro rychlé nasazení. Dalšího úsilí je také zapotřebí k odstranění přetrvávajících nedostatků, pokud jde o nasazování pracovníků v probíhajících společných operací na pomoc členským státům v první linii při jejich účinné správě vnějších hranic. Tyto nedostatky je třeba řešit prioritně. Členské státy by také měly urychleně zvýšit využívání posílené schopnosti agentury pomáhat jim v oblasti návratových operací.

Faktory podněcující k migraci do Evropy působí i nadále. Proto je třeba dále zrychlit úsilí o to, aby byla co nejdříve posílena schopnost EU chránit a účinně spravovat své vnější hranice.

Komise v této souvislosti vyzývá Evropský parlament, Evropskou radu a Radu, aby přezkoumaly pokrok, jehož bylo dosud dosaženo, a vyzývá Radu, aby vybídla agenturu a příslušné orgány států schengenského prostoru, aby podnikly navrhované kroky.

Další zprávu o pokroku dosaženém při posilování vnějších hranic podá Komise na podzim.